

Az ionok csoportosítása

Fresenius-rendszer

Kationok

I. osztály: azok a kationok tartoznak ide, melyek szulfidja savas közegben kén-hidrogénnel is leválasztható, és bázikus reagensekben nem oldható (Cu^{2+} , Ag^+ , Cd^{2+} , Hg^{2+} , Hg_2^{2+} , Pb^{2+} , Bi^{3+})

II. osztály: azok a kationok tartoznak ide, melyek szulfidja savas közegben kén-hidrogénnel is leválasztható, de lúgokban vagy szulfidionok hatására oldhatók (AsO_3^{2-} , AsO_4^{2-} , SbCl_4^- , SbCl_6^- , SnCl_4^{2-} , SnCl_6^{2-}); nem kation formájában, hanem komplex anionként fordulnak elő az oldatban, és ezek a komplexek gyakran csak erősen savas közegben stabilak

III. osztály: azok a kationok tartoznak ide, melyek szulfidja savas közegben kén-hidrogénnel nem választható le, de közel semleges oldatból $(\text{NH}_4)_2\text{S}$ -dal igen (Ni^{2+} , Co^{2+} , Fe^{2+} , Fe^{3+} , Mn^{2+} , Cr^{3+} , Zn^{2+} , Al^{3+})

IV. osztály: azok a kationok tartoznak ide, melyek szulfidja sem savas sem bázikus közegben nem választható le, de karbonátjuk még ammóniumsók jelenlétében is leválik (Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ba^{2+})

V. osztály: azok a kationok tartoznak ide, melyek szulfidja sem savas, sem bázikus közegben nem választható le, sőt – ammóniumsók jelenlétében – karbonátionokkal sem adnak csapadékot (Li^+ , Na^+ , K^+ , NH_4^+ , Mg^{2+})

Ismeretlen összetételű sószerű vegyület kvalitatív analízise mindig a kation osztályba sorolásával kezdődik. Ha a kationosztály ismert, az egyes ionok között egyéb csapadékaik tulajdonságai (pl.: hidroxidcsapadék színe, oldhatósága, stb.) alapján teszünk különbséget.

Anionok

I. osztály: azok az anionok tartoznak ide, melyek oldatát megsavanyítva észlelhető változás következik be: gázfejlődés vagy csapadék kiválása (CO_3^{2-} , HCO_3^- , SiO_3^{2-} , S^{2-} , S_x^{2-} , SO_3^{2-} , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, ClO^-)

II. osztály: azok az anionok tartoznak ide, melyek savanyításra egyszerűen észlelhető módon nem reagálnak, de semleges közegben báriumionokkal csapadékot képeznek ($\text{B}(\text{OH})_4^-$, PO_4^{3-} , SO_4^{2-} , F^- , BrO_3^- , IO_3^- , CrO_4^{2-})

III. osztály: azok az anionok tartoznak ide, melyek savanyításra egyszerűen észlelhető módon nem reagálnak, ezüstcsapadékok viszont salétromsavban oldhatatlan (Cl^- , Br^- , I^- , CN^- , SCN^-)

IV. osztály: azok az anionok tartoznak ide, melyek észlelhető módon sem savval, sem bárium-, sem ezüstionokkal nem reagálnak (NO_2^- , NO_3^- , H_2O_2 , $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}$, ClO_3^{3-} , ClO_4^- , MnO_4^-)